
Ad Luftvejen til Jerusalem

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Ad Luftvejen til Jerusalem

4

Ad Luftvejen til Jerusalem

Ad Luftvejen til Jerusalem

[1]Genoptrykt i "Vedersø-Jerusalem Retur". Pag 97 - Under Overskrift: "Flugten fra Ægypten."

Ad Luftvejen til Jerusalem.

Kaj Munks Rejsebreve.

Sognepræst Kaj Munk sender "Jyllandsposten" en Række Rejsebreve fra sin store Udenlandsrejse. Vi bringer i Dag det femtende, hvori han fortæller om en Flyvetur fra Ægypten til Jerusalem.

NU HAR Vi spadseret i Museet mellem Mumier og Statuer af Gudedyr og Konger og Tutankhamonsplyndrede Herligheder, kørt med Sporvogn mellem Oldtids Kongegrave, sjokket i Galoscher i Moskeer, der var eet Under af Kupler og Alabast og Perlemor og Guld og Mosaik og indlagt Træ (man tør nemlig ikke betræde en Moske med sine Sko, da Stedet dels er helligt og dels dækket med ædleste persiske Tæpper, hvorfor Moskeen udlejer Galoscher), har redet paa Kameler i Ørkenen, sejlet med Robaad paa Nilen og set Arbejdere grave en ny Kanal og faa Snært af Pисken, naar det ikke gik tjæpt nok, paa god gammel israelitisk Manér - ja, hvilken Befordring har vi ikke anvendt?

Tilbage staar næsten kun at prøve vort Livs allerførste: faa fat i Benene paa en Stork og færges fra Nilen igennem Luften til vort Bestemmelsessted. Men hvor er Gesandterne fra de danske Enge? Den Tort overgaar os, at vi maa drage til Zoologisk Have for at faa en Rødlangben at se i Ægypten.

Derfra styrer vi vore Skridt til *misr airwork* og spørger, om Hans ægyptiske Majestæt har en Stork, der kan flyve os til Det hellige Land paa Torsdag. Romernes Ørne svæver ganske vist stadig over Nildeltaet i Form af engelske Verdensrute-Aéroplaner. De er villige nok til at tage os med, men de vil sætte os af i Gaza og overlade os til vor egen Skæbne der midt i Filisterlandet. Saa vil vi hellere give os en af Kong Fuads smaa skikkelige Storke i Vold, som vil bringe os lige saa nær til Jerusalem, som det er muligt for den at lande.

*

Hvis Moses' tekniske Indsigt havde staaet paa Højde med hans etiske Instinkt, havde han foruden de 10 Bud ogsaa lanceret en Flyvermodel, og de 40 Aars Ørkenvandring fra Kulturens Land til Religionens var reduceret til en 3 Timers Rejse. Ogsaa vor Ankomst skal finde Sted ved Jeriko, og heller ikke vi slipper ind i Staden uden at maatte ofre. Bogstaveligt talt. Dog ikke Blod. Men det stille Vejr i Faraos Sletteland er blevet til Hvirvelvinde over Israels Bjerge, saa Maskinens Duven indtrængende henleder Opmærksomheden paa den Papspyttebakke, der er anbragt ved hver Flyvepassagers Plads.

Alt betænkt, det var godt, at Moses ikke var Mekaniker. Ganske vist er det ikke stort mere underfuldt at lade Luften bære sig over Rødehavet end at lade Bølgerne gøre det. Men paa vor Maade er der jo dog stukket et Stykke Hjerne ind mellem Elementet og Personen, paa Moses' Maade blev Æren alene Guds. Gud gjorde alle til Syndere for at udfri

alle, spekulerede Paulus ud. Vi kan supplere det: Han gjorde Udgangen af Ægypten saa besværlig for at vise sine Børn, at han dog var Mand for at klare det. Smil ikke overklogt, men bøj Dem for Faktum: Paa de 40 Aars Vandring har Jøderne nu levet i 3000 Aar; hvor længe tror De, jeg kan leve paa mit 3 Timers Smut? Forstaa nu, at Folk kan naa saa vidt, at de takker Gud for Sygdomme og Trængsler.

Vi flyver altsaa, næppe meget over 800 m oppe. Under os Sand og Sand. Men det kender vi jo nu. Saa Suezkanalens Stribe, virkelig saa tyndstrenget, at to store Dampere ikke kan passere hinanden, uden at den ene skal lægge ind ved Bredden. Apropos Suez! Her maa De have en god Anekdote, et typisk Eksempel paa, hvordan England handler sig Stude til, en Kunst, det jo har arvet fra Ulfborg Marked.

Bygge en Kanal ved Suez? Nej Tak, der skal Britannien ikke være med! Den vil skade dets Handel syd om Afrika og bliver for Resten aldrig til noget; lad bare Frankrig brænde Fingrene! Men den *blev* til noget og havde stor Sukces, og der stod England og var udenfor. Saa er det Tid for en Handelsmand til ikke at tabe Hovedet, men sætte sig uinteresseret hen og vente med et Øje paa hver af sine brændte Fingre.

En Morgen i 1875 hører Statsministeren i London, at Ægyptens Khediv er i Pengetrang og i Færd med at sælge sine Aktier i Kanalen. Uden at give sig Tid til Ministermøde stejler Disraeli hen til Telegrafan: "England byder 4 Millioner Pund, Hr. Khediv." Khediven slog til. De Aktier er i Dag 40 Millioner værd, og Ægypten er ikke længere fransk, men engelsk.

*

Saa er vi da nu over Asien. Men denne Jordklodepart præsenterer sig ikke forskellig fra den, vi kom fra. Suez-Renden skiller mellem to Verdensdele, men ikke mellem to Verdener. Det er stadig Ægypten dernede, stadig Goldhed, solblændende Sand. Dog toner histude en lav, langstrakt, hvidbræmmed Sky frem - ah, det er Middelhavet, der flotter sig med en Smule Brænding i Dag. Jo vist tager det fat med at blæse. Den lille Englænder ved det ægyptiske Rat drejer med eet Maskinen rundt og lader den falde. Og virkelig er Sandet begyndt at grønnes dernede, og flyver en By op imod os. Saa er vi i Gaza, tilvisse hos Filistrene; Mage til Toldransagelse har jeg aldrig oplevet. En Medpassager, en Dame, tilmed fra saa kysk et Land som Schweiz, er grædefærdig og tilsidst sprænggrød i Hovedet ved af en Toldbetjent i alt Folkets Paasyn at faa rodet sine allerintimeste Nødsgenstande frem, løftet op og befølt med Spørgsmaal om, hvortil dog disse Ting skulde anvendes.

Omsider er Skærsilden udbrændt, og vi kravler atter ind under Vingerne paa den ægyptiske Fugl, der sætter af med et lille Løb og et Hop. Nu svæver vi igen mellem Himmel og Jord. Og Himmel og Jord skifter Udseende, for at vi skal forstaa, at nu kommer vi fra alle de Riger og Lande til noget fra dem alle væsensforskelligt; den første sender imod os Hære af vrede Skyer, der aabner et Bombardement af knitrende Hagl, og den sidste rejser sig i nøgne kuplede Bjerge, saa det ser ud, mens Maskinen duver og drejer og hælder, som om Landet slyngede sine Klipper op efter os, maaske i Harme over den Bespottelsens Formastelighed, hvormed vi efteraber dets store opstandne og himmelfarne Søn.

Og hvad føler vi nu ved at flyve ind over det forjættede Land? En Vantroens Grebetthed: Er det muligt, at vi faar Lov til at se alt dette? I Dalen hist i Terebintens Skygge

sad vel Abraham, da han fik det sjældne, skønne, højfornemme Besøg. Isak og Rebekka. Esau, Jakob og Rachel. Josef. Med de langsynede Gammelmandsøjne skimtede Moses disse Bjerges fjerne Maal - og hans Hjerte brast. Her spændte Samson sine overmenneskelige Kræfter mod Ærkefjenden. Her bøjedes Sauls ranke Ryg under Fortvivlelsens Aag i Gud-sforladthedens mørke Nat. Her spillede Hyrdedrengen sig paa sin Harpe Riget til, her sank han i Syndens bundløse Fornedrelse, og den Miskundhed, han ikke kunde slippe Troen paa som Livets stærkeste Magt, hævdede ham atter. Salomon. Elias. Esajas. Alle Barndommens første Indtryk af Livets Storhed, Højhed, Lidelse og Hellighed lever her og strømmer os underfuldt bevægende i Møde, næsten som da man hørte om det første Gang og i Dagevis færdedes sammen med disse Skikkelser lige saa livagtigt som med Far og Mor.

En anden Følelse, man gribes af, er en Følelse af Uværdighed, at dette Land er for helligt til at betræde. For her er jo det umulige hændt, at Evighed blev Timelighed, at Salighed blev Lidelse, at Aand blev Kød, at Gud blev Menneske. Her plukkede Barn Jesus Blomster til lille Mor, her fik han selv som Mand trykket Tornekranen om Panden, i fattig Hjælpeleshed gik han her jamrende ind under Døden, i tordnende Sejrsfylde steg han her ud af Graven i Paaskesolsflammer, indgød Fiskerne fra Vandhullet i Galilæa Verdenserobrermødet ved at vise sig for dem i sin Straalekraft og løftedes for deres Øjne op mod Sædet ved Almagts Højre.

*

Den tredie Følelse, man overvældes af, er altsaa desværre Kvalme.

Efter Opkastning Nr. 2 har Turen Ende. Storken har sat sig paa Jerikosletten, og vi triller forkomne ud fra dens Vinger. En ældre Ford, arret og skjoldet som nogen assyrisk Krigsvogn, hjuler hen imod os, vi kryber ind, og det gamle poetiske: Lader os gaa op til Jerusalem! bliver til Nu og Prosa for os. Jesus har ikke løjet: Fantastisk øde er Vejen Jeriko-Jerusalem. Næppe et Hus, næppe et Menneske paa den 3 Mils Strækning, kun af og til en arabisk Hyrde med sortbrogede, hængeørede Faar. Klipper og Kløfter, vandløse Vandlejer; midtvejs vises Stedet, hvor Lignelsens (!) barmhjertige Samaritan tog Affære, smaa spredte Ørkenurter, lige nok til sparsom Føde for de nøjsomme Faar, et Fut bag os, en Motorcykle skærer sig drønende forbi os, saa atter det dødtavse, knejsende og styrtende Øde, og Bilen knurrer sig opad og opad fra Jerikos fire Hundrede Meter under Havets Overflade til Jerusalem 800 Meter oppe paa Bjerget og zigzagger sig under den jødiske Chaufførs sikre Greb med hidsig Fart (mindst 60 km) langs de svælgende Afgrunde rundt i de pileoddede Sving ad den udmærkede Vej – ja, for det skal Englænderne have; siden de under Krigen overtog (med Streg under tog) dette jernbanefattige Land, er det lykkedes dem at indspænde det - endog uden i hvert Fald officiel, sagkyndig Assistance fra Ringkøbing Amtsråd - i et Næt af fortrinlige Asfaltchauseer.

Skumringen falder hurtigt. En bitte Hare i et Spring over Vejen, et Par ridende bevæbnede Politibetjente. Saa atter Øde og Vildsomhed. Ved vi længere vor Vej? Da tændes en marsrød Stjerne over os, Hellig tre Konger! Hvad ser jeg! Den bevæger sig jo, vinker os højere og højere, Stjernen gaar foran os til Jerusalem. ”Han kører, som han er tosset”, siger Chaufføren; oho, det er Baglygten paa Motorcyklen fra før!

Nu slider vi os op ad Oliebjerget, frem gennem Betania, hvor vi møder Rutebilen til Bagdad, og der - foran os og over os i det sidste, svindende Dagskær, med Ringmure, Kupler og Taarne: Jerusalem, Jerusalem.

Kaj Munk.